

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

ПРОТОКОЛ

**розширеного засідання обласної координаційної ради з питань сім'ї,
гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії
торгівлі людьми
від 30 вересня 2024 року**

м. Тернопіль

Присутні: (список додається).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Представлення проєкту „Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат”, який реалізується завдяки партнерству з благодійною організацією „Благодійний фонд РОКАДА”, за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPNF), Громадської організації „InCore” (інформував: Віктор БАЛАНДІН, координатор проєкту, психолог БО „Благодійний фонд Рокада”, голова Громадської організації „ОСОННЯ” м. Львів)

ВИСТУПИЛИ:

Віктор УСТЕНКО привітав учасників заходу та подякував організаторам за винесення на розгляд обласної координаційної ради питання роботи із кривдниками, що є важливим інструментом протидії домашньому та гендерно зумовленому насильству. Зауважив, що домашнє насильство залишається серйозною проблемою в Україні, від якої потерпають сотні тисяч людей. На жаль, лише 10% з них звертаються по допомогу, що часто обумовлено стереотипами та страхом перед суспільним осудом. Існує поширений стереотип, що від домашнього насильства страждають лише жінки. Проте, за даними ПРООН, від фізичного домашнього насильства в Україні страждає понад 2 мільйонів людей, серед яких близько 20 % становлять чоловіки. Також особливо вразливими є діти, які часто стають жертвами насильства у власних родинах. Висловив сподівання, що спільними зусиллями ми зможемо долати виклики, з якими перетинаємося у роботі на місцях, та шукати шляхи їх подолання. Ми повинні працювати не тільки з постраждалими, але й з тими, хто вчиняє насильство. Це ключ до розв'язання проблеми на довгостроковій основі. Впровадження такої програми є важливим кроком у формуванні суспільства, вільного від насильства.

СЛУХАЛИ:

Віктор БАЛАНДІН представив присутнім проєкт „Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат” координатором якого він є.

Це є проєкт пропозиція, якою можуть скористатися громади Тернопільської області для покращення роботи із кривдниками.

Громадська організація „Центр розвитку ініціатив „ІнСорс” в співпраці із Благодійною організацією „Благодійним фондом Рокада” підтримують стратегічний напрямок Уряду України щодо запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, а також захисту прав постраждалих. Наша діяльність активно спрямована на реалізацію програм, що допомагають боротися з цими викликами.

Зокрема, важливою складовою спільної роботи є впровадження програм для осіб, які вчиняють насильство у приватних стосунках, як ефективний інструмент профілактики та боротьби з домашнім насильством.

У партнерстві з БО „Благодійний фонд „Рокада”, за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF), ГО „ІнСорс” реалізуємо проєкт «Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат» у 9 областях України та м. Києві.

Основні напрямки проєкту:

тренінги для тренерів: Двадцять українських спеціалістів та спеціалісток пройдуть інтенсивний тренінг від Європейської мережі по роботі з кривдниками (WWP EN);

підготовка фахівців на місцях, регіональні тренінги: Національні тренери проведуть серію тренінгів у своїх громадах для фахівців (16 осіб), які розпочнуть роботу з кривдниками;

створення національної асоціації: Ми закладемо основи для створення асоціації організацій громадського сектору, що працюють з кривдниками, та розробимо дорожню карту для національних стандартів.

Сподіваюся, що сьогоднішній адвокаційний захід, присвячений впровадженню програм для кривдників як частини роботи з домашнім насильством допоможе в реалізації мети:

посилити спроможність громад Тернопільської області у покращенні координації та міжвідомчої взаємодії;

притягнути кривдників до відповідальності через направлення їх на проходження програм;

забезпечити безпеку постраждалих через ефективні та підзвітні програми для кривдників.

Проєкт направлений на збільшення спроможності жіночих організацій у боротьбі з насильством створивши асоціацію жіночих організацій і фахівців, які будуть працювати з кривдниками та зможуть на національному та регіональному рівнях впливати на якість і комплексний підхід по роботі з кривдниками, враховуючи і міжнародний досвід і наші реалії під впливом війни. Співавтором цієї програми є Міністр соціальної політики України

Оксана Жолнович, що дає нам надію швидкого реагування на наші пропозиції щодо внесення змін до діючого законодавства.

Реалізуючи проєкт в Тернопільській області ми пропонуємо територіальним громадам реалізувати вимогу чинного законодавства щодо забезпечення роботи із кривдниками, отримати можливість безкоштовно направити на навчання фахівців (всього по області 16 осіб). Навчання будуть проводити 2 Національні тренери Ірина Вольшаницька та Христина Дзюнь, які проведуть серію тренінгів для фахівців, які після закінчення курсу, розпочнуть роботу з кривдниками.

Запропонував співпрацю громадським організаціям, фахівцям та спеціалістам, які дотичні до реалізації державної та міжнародної політики з протидії насильству, та доєднатися до асоціації, яка буде мати можливість залучати донорів до роботи із кривдниками, надання допомоги постраждалим, проведення досліджень, та надавати рекомендації щодо покращення заходів боротьби з насильством.

ВИСТУПИЛИ:

Оксана СМОЛІЙ, проблема проходження корекційних програм кривдниками була і залишається актуальною в області.

В 2021-2022 роках у зв'язку із відсутністю сертифікованих спеціалістів, які могли проводити корекційні програми для кривдників за рішенням суду, обласна військова адміністрація неодноразово зверталась до Мінсоцполітики та Нацсоцслужби із листами про організацію ними відповідних навчальних заходів.

В області діє обласна комплексна програма підтримки сім'ї, запобігання домашнього насильству та протидії торгівлі людьми на період до 2025 року, відповідно до якої з листопада 2022 року залучено Уляну Бутриновську, спеціаліста з впровадження корекційних програм для осіб, які вчинили домашнє насильство, та проведення заходів з питань запобігання та протидії домашньому насильству та програми для кривдників, за окремим планом діяльності.

З початку 2024 року судами Тернопільської області винесено 73 рішення про направлення кривдників на проходження програм для кривдників. Станом на 01.07.2024 року 15 кривдників пройшли дану програму, 34 – в процесі проходження, 24 – не з'явилися.

У цьому році в Тернопільській та Кременецькій міських громадах 2 спеціалісти пройшли спеціалізоване навчання та розпочали свою роботу із впровадження програм для кривдників своїх громад (зараз проходять програму для кривдників 9 осіб).

Звичайно для області це є недостатнім, але послуги цих спеціалістів могли б закупляти інші громади, проте критерії розрахунку щодо вартості цієї послуги нормативно не визначені.

Подякувала Віктору Баландіну, Ірині Вольшаницькій та Христині Дзюнь за впровадження такого важливого проєкту, який дає можливість збільшити

кількість фахівців та фахівчинь по роботі з кривдниками, та реалізацію заходів щодо протидії та запобіганню домашньому насильству та гендерно зумовленому насильству.

Тетяна ДУДА повідомила, що з метою належного виконання корекційних програм для кривдників, які вчинили домашнє насильство, Тернопільським обласним центром соціальних служб вкладено багато зусиль та задіяно благодійні кошти, щоб направити 2 спеціалістів Тернопільської та Кременецької міських територіальних громад для проходження навчального курсу за програмою „Психокорекція насильницької поведінки кривдників, які чинять домашнє насильство або відносяться до групи ризику” Громадською організацією „Осоння” на базі Львівського політехнічного університету. Кременецька громада погодилась на надання відповідних послуг мешканцям району на основі договорів з громадами, в яких проживають кривдники.

Тетяна ГОРБОНІС поінформувала про те, як в Тернопільській громаді організовано роботу із проходження корекційних програм особами, які вчинили домашнє насильство (кривдниками). Зауважила, що впроваджуючи цю послугу, керувалися відповідними нормативно-правовими документами, в яких не завжди знаходили відповіді на запитання та ситуації, які виникали, тож брали ініціативу на себе і приймали рішення, які вважали оптимальними.

На її думку реалізація запропонованого проекту допоможе покращити роботу з кривдниками в громадах, включаючи удосконалення нормативно-правової бази.

Василь ДІДУХ розповів про координацію роботи суб'єктів взаємодії, що здійснюють заходи у сфері запобіганню домашньому насильству та роботу із кривдниками відділу дільничних офіцерів поліції управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в області. В області на обліку органів поліції перебуває 2946 кривдників. Упродовж 8 місяців 2024 року надійшло 6596 заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, пов'язані з домашнім насильством, у 4491 випадку за результатами реагування домашнє насильство підтвердилось. Запропонував учасникам координаційної ради у разі виявлення осіб, які постраждали або вчинили домашнє насильство, негайно повідомляти органам поліції про ці випадки. Велику увагу необхідно приділяти роботі з особами, які вчинили насильство в сім'ї, питанням їх адекватного покарання та надання можливості пройти корекційну програму, спрямовану на формування ненасильницької моделі поведінки в сім'ї.

Марина ПАСЕЧНИК повідомила, що представляє громадську організацію ТМЖК „Відродження нації”, яка також займається реалізацією державної політики протидії домашньому та гендерно зумовленому насильству. Вони підписали чотиристоронню угоду між громадською організацією ТМЖК „Відродження нації”, Благодійним фондом КАРИТАС, обласною прокуратурою

та Головним управлінням Національної поліції в області щодо проведення заходів запобігання домашньому насильству.

За ініціативи ГО ТМЖК „Відродження нації” та за підтримки Українського Жіночого Фонду розпочалася робота щодо створення неформального міжгалузевого об’єднання „Коаліція 1325. Тернопільщина”, мета якої – консолідація дій з локалізації у Тернопільській області Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 „Жінки. Мир. Безпека” та Національного плану дій з її виконання. Наші зусилля будуть спрямовані на реалізацію Резолюції у напрямках: забезпечення рівної участі жінок у прийнятті рішень на всіх рівнях; забезпечення участі жінок у процесах миротворення, у процесах постконфліктного відновлення України; запобігання насильству за ознакою статі; захист прав і врахування потреб осіб, які постраждали в умовах конфліктів і після їхнього завершення; захист прав і задоволення потреб жінок-учасниць бойових дій та інших. Запропонувала: для забезпечення внеску жінок у мирне та безпечне майбутнє Тернопільщини та України створити „Коаліцію 1325.Тернопільщина” за участі представників органів державної влади, соціальних служб, неурядових організацій.

ВИСТУПИЛА:

Оксана Смолій – запропонувала присутнім інформацію взяти до відома, підтримати ініціативу громадської організації „Благодійний фонд Рокада” та забезпечувати співпрацю в реалізації представленого проєкту „Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат”, який реалізується завдяки партнерству з благодійною організацією „Благодійний фонд РОКАДА”, за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPNF), Громадської організації „ІнСорс”.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію учасників засідання взяти до відома.

Рекомендувати членам обласної координаційної ради з питань сім’ї, гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми та присутнім представникам установ та організацій сприяти благодійній організації „Благодійний фонд РОКАДА” у реалізації проєкту „Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат”, який реалізується завдяки допомозі благодійної організації „Благодійний фонд РОКАДА”, за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPNF), Громадської організації „ІнСорс”.

Рекомендувати членам обласної координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми підтримати пропозицію громадської організації ТМЖК „Відродження нації” щодо створення „Коаліції 1325.Тернопільщина” за участі представників органів державної влади, соціальних служб, неурядових організацій.

Рекомендувати координатору проєкту „Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат”, представнику благодійної організації „Благодійний фонд РОКАДА” Віктору Баландіну підготувати лист до Міністерства соціальної політики України щодо визначення критеріїв розрахунку вартості послуги фахівця з впровадження корекційних програм для осіб, які вчинили домашнє насильство, для надання відповідних послуг на основі договорів з громадами, в яких немає відповідних фахівців, однак потребують корекційних програм для кривдників, що проживають на території громади.

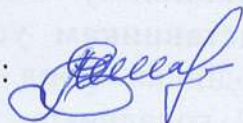
Тернопільському обласному центру соціальних служб спільно з представниками Головного управління Національної поліції України в Тернопільській області (Василь Дідух), Тернопільської обласної прокуратури (Тетяна Войтович):

до 29 жовтня 2024 року провести моніторинг діяльності щодо запобігання та протидії домашньому насильству в області;

до 31 жовтня 2024 року визначити громади, які будуть залучені до навчання по роботі з кривдниками в рамках проєкту „Впровадження програм для кривдників, як частини роботи з домашнім насильством, з метою посилення захисту жінок і дівчат”, який реалізується завдяки партнерству з благодійною організацією „Благодійний фонд РОКАДА”.

Заступник голови обласної координаційної ради, директор департаменту соціального захисту населення обласної військової адміністрації

Секретар ради:

Оксана СМОЛІЙ

Олена Василичина